

32662
610-59

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 64443507- 408
Konu : Soru önergesi

11 04 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kan. Kar. Bşk.'nın 11/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-164150 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri tarafından şahsıma yöneltilmiş bulunan 7/32642 esas numaralı önerenin cevabı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Emrullah İŞLER
Başbakan Yardımcısı

EK:
Soru önergesi cevabı

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığı

Bilgi:
Başbakanlık

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Önergeyi Veren Milletvekili : Özcan YENİÇERİ

Ankara Milletvekili

Önerge Esas No : 7/32642

CEVAP

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri hakkında Kanun'un 5 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) ve (ç) bendlerinde, Din İşleri Yüksek Kurulu'na, "Yurt içinde ve yurt dışında İslam dinine mensup farklı dinî yorum çevrelerini, dinî-sosyal teşekkülleri ve geleneksel dinî-kültürel oluşumları incelemek, değerlendirmek, bu konularda ilmî ve istişarî toplantılar, konferanslar düzenlemek ve çalışmalar yapmak" ve "Yurt içinde ve yurt dışında İslam dini ile ilgili gelişmeleri, dinî, ilmî faaliyetleri, neşriyatı ve dinî propaganda mahiyetindeki çalışmaları takip etmek, bunları değerlendirmek ve sonucu Başkanlığa sunmak" görevleri verilmiştir.

Başkanlığımız Din İşleri Yüksek Kurulu, bu görevler çerçevesinde, "Yurt İçinde ve Yurt Dışında İslam Dini İle İlgili Gelişmeler Bilgi Bankası", "Yurt İçinde ve Yurt Dışında Geleneksel Dinî Teşekküllerle İlgili Bilgi Bankası" ve "Yurt İçinde Ve Yurt Dışında Farklı Yorum Çevreleri İle İlgili Bilgi Bankası" oluşturma çalışmalarını başlatmış olup, 2011 yılından bu tarafa devam eden çalışmalarda, üniversitelerde yapılan tezler, bilimsel makaleler, ansiklopedi maddeleri, varsa popüler çalışmalar ve web sayfalarındaki bilgiler ulaşılabildiği ölçüde dijital ortama aktarılmış ve imkan nispetinde aktarılmaya devam etmektedir. Sürekli olarak güncelleştirmeye muhtaç olan çalışma, tabii seyrinde yürütülmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik önemli çalışmalar ve projeler yürütülmektedir. Bu durum ayrıca 2012-2016 Stratejik Eylem Planında da yer almaktadır. Sözgelimi son 2 yılda bu konuyla ilgili ülkemiz genelinde 100 bini aşan vaaz verilmiş, 1000 civarında hutbe okutulmuştur. Yine bu amaca yönelik olarak ülkemiz

genelinde 1000'i aşkın konferans, panel, sempozyum vb. programlar tertip edilmiştir. Ayrıca ilgili konuya basılı ve görsel yayınlarda da yer verilmekte olup müftülöklere konunun önemi değışik vesilelerle hatırlatılmaktadır.

Başkanlığımız Din İşleri Yüksek Kurulu, İslam ölkeleri ve Müslüman topluluklarla ilişkileri geliştirerek ortak çalışma alanlarının artırılması amacıyla, “Uluslararası Benzer Kuruluşlarla İşbirliği Projesi”ni yürütmektedir. Proje kapsamında İslam dünyasındaki dinî soru ve sorunların çözümüne yönelik üst düzey kurum ve kuruluşlarla yakın ilişkiler geliştirmek, karşılıklı yardımlaşma yolları aramak, bu çerçevede karşılıklı ziyaretler planlamak; web sayfası, veri tabanı vb. teknik imkanları karşılıklı olarak kullanım ve paylaşım açmak diğer işbirliği imkan ve alanları tespit etmek, klasik fıkıh kaynaklarında yer almayan, güncel soru ve sorunların çözümüne ilişkin bilgi birikimini ortak kullanıma açmak, müşterek yöntem ve teknikler geliştirmek üzere çalışmalar yapmaktadır.

Bu çalışmalarla, özgün yayınlar yapmak ve bu çerçevede projeler geliştirme ve içinde yaşadığımız süreçte İslam'ın doğru anlatılması ve anlaşılması için uluslararası bilimsel toplantılar düzenlemek, ilkeler tespit etmek, özellikle Batı'da İslam imajı hakkında çalışmalar yapıp/yaptırıp olumsuz algı ve anlayışların giderilmesi istikametinde İslam ölkeleriyle ilişkiler geliştirilmiştir. Bu bağlamda, Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'ta bulunan “Heyet-i Kibari'l Ulema”, Mekke'de bulunan Dünya İslam Birliği (Rabitatu'l-Alemi'l-İslami)'ne bağlı “Mecmaü'l-Fıkıh'l-İslami” ve Cidde'de bulunan İslam Konferansı Teşkilatına bağlı İslam Fıkıh Akademisi (Mecmaü'l-Fıkıh'l-İslami) ve Mısırın başkenti Kahire'de bulunan Daru'l-İfta, Camiatu'l-Ezher ve Vizaratu'l-İslamiyye isimleri ile bilinen kuruluşlarla istişareler yapılmış, karşılıklı fikir alışverişinde bulunulmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve İslam İşbirliği Teşkilatı'na bağlı ve Kuveyt'te kâin Vakıflar Genel Sekreterliği işbirliği ile vakıf geleneğini ihya etmek ve daha etkin hale getirmek maksadıyla 13-15 Mayıs 2011 tarihleri arasında “V. Fıkıh Vakıf Sorunları Sempozyumu” İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

İslam ölkeleri arasındaki takvim birliğini sağlamak amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığının girişimiyle İslam ölkelerinden temsilcilerin katılımıyla 2013 yılında İstanbul'da Ru'yet-i Hilâl Konferansı'na hazırlık toplantısı gerçekleştirilmiştir.

II. Afrika Kıtası Müslüman Ülke ve Toplulukları Dini Liderler Zirvesi, 42 Afrika ülkesinden 114 temsilcinin katılımıyla 21-25 Kasım 2011 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu zirvede Afrika ölkelerinde yaşayan dindaşlarımızın dini

eğitim ve din hizmetleri alanlarındaki ihtiyaçları tespit edilmiş, çözümü için gerekli planlamalar yapılarak uygulamaya başlanmıştır.

Ülkemizde kutlanan 2012 Çin Yılı etkinlikleri çerçevesinde Diyanet İşleri Başkanlığı, Çin Devlet Din İşleri Başkanlığı ve Çin İslam Cemiyeti işbirliği ile 31 Ağustos - 07 Eylül 2012 tarihleri arasında İstanbul'da "Çin'de İslam Kültür ve Sanat Eserleri" konulu sergi ve bir dizi kültürel etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Çin Halk Cumhuriyetinde kutlanan 2013 Türk Yılı etkinlikleri çerçevesinde Diyanet İşleri Başkanlığı, Çin Devlet Din İşleri Başkanlığı ve Çin İslam Cemiyeti işbirliği ile 13-18 Eylül 2013 tarihleri arasında Ningzia Eyaleti'nin başkenti Yinchuan'da Türk İslam Kültür ve Sanat Etkinlikleri" düzenlenmiştir. Söz konusu etkinlikler kapsamında Başkanlığımız yayınlarından Temel Dini Bilgiler kitabı ile Temel Dini Bilgiler serisi (İnancım, İbadetim, Ahlakım ve Peygamberim) kitapları Çince ve Uygurcaya tercüme ettirilmiş, Başkanlığımız tarafından hazırlanan hatim CD'si Çince Mealli olarak hazırlanarak Çin'de yaşayan dindaşlarımıza ücretsiz olarak dağıtılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından 2006 yılında uygulamaya konulan "Kardeş Şehir Projesi" kapsamında Mali'nin başkenti Bamako'da İstanbul İli Eyüp İlçe Müftülüğü desteği ile Osmanlı Mimarisine uygun olarak "İstanbul Eyüp Sultan Camii" yaptırılarak 06 Aralık 2013 tarihinde Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez'in iştirakiyle ibadete açılmıştır. Ayrıca Samsun İli Çarşamba İlçe Müftülüğünün desteği ile Gana'nın başkenti Akra'ya 5.000 kişilik Osmanlı mimarisine uygun bir cami inşaatı devam etmekte olup 2014 yılı Mayıs ayında ibadete açılması planlanmaktadır. Afrika ve Müslüman azınlıkların yaşadığı diğer ülkelere ihtiyaç ve taleplere istinaden Kardeş Şehir Projesi kapsamında ilgili Müftülüklerimiz yardımcı olmaktadır.

Diğer taraftan Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından ülkemizin dini eğitim ve din hizmetleri alanlarında sahip olduğu tecrübeyi Müslümanlarla paylaşmak maksadıyla Müslüman ülke ve Müslümanların azınlık olarak yaşadığı ülkelerde temsilcilikler açmak için çalışma başlatılmış olup, Dışişleri Bakanlığı tarafından uygun görülen temsilciliklerimizin aktif hale getirilmesi için çalışmalar sürmektedir.

Bunların yanında dindaşlarımızın dini yayın ihtiyacını karşılamak maksadıyla Pakistan'da 2.000; Filipinler'de 3.500; Hong Kong'ta 100; Afganistan'da 8.000; Hindistan'da 2.000 adet Kur'an-ı Kerim, mezkur ülkelerde ücretsiz dağıtılmak üzere

gönderilmiştir. Ayrıca Hong Kong'a, Dinimi Öğreniyorum serisinin Uygurcasından 250; Çincesinden 1.000 adet gönderilmiştir.

Vekaletle Kurban Organizasyonu kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı işbirliği ile her yıl yurt dışında vekalet yoluyla kurban organizasyonu düzenlenmektedir. Bu organizasyonlarda mezhep farklılığı bir yana din farklılığına bile bakılmaksızın yardımlar ihtiyaç sahiplerine dağıtılmaktadır. Bu bağlamda 2011 yılında 64.321 hisse, 2012 yılında 57.139 hisse, 2013 yılında 80.924 hisse kurban kesilerek ihtiyaç sahiplerine dağıtılmıştır.

Latin Amerika ülkelerinde yaklaşık olarak 4 milyon Müslüman yaşamaktadır. Gerek Müslümanların ekonomik olarak yetersiz olması gerekse devletin din hizmetleri için herhangi bir destek sağlamaması dini eğitim ve din hizmetleri alanlarında kayda değer bir gelişme sağlanamaması sebebiyle bu alandaki ihtiyaçların karşılanması için yapılacak çalışmalar önem arz etmektedir. Başkanlığımız anılan coğrafyada yürütülen din hizmetlerinin kurumsallaşması ve belli bir standarda kavuşturulması için her türlü katkıyı sağlamayı hedeflemektedir. Bu sebeple Latin Amerika Ülkelerinde yaşayan dindashlarımızın dini eğitim ve din hizmetleri alanlarındaki ihtiyaçlarını tespit etmek, karşılanması için proje ve alternatifleri değerlendirmek üzere 2014 yılı Mayıs ayı içinde İstanbul'da "Latin Amerika Dini Liderler" toplantısı düzenlenmesi planlanmaktadır.

633 sayılı Kanunun 5. Maddesinin (a) bendinde ve kurum stratejik planında da belirtildiği üzere, Din İşleri Yüksek Kurulu İslam'ın bilimsel metodolojisine uygun bilgi üretmek ve bunu içselleştirmek ve yaymak bağlamında; dini sorulara cevap vermede uyulacak yöntemi belirleyen bir çalışma hazırlamak ve yayımlamak; güncel dini sorunlarla ilgili düzenli istişare toplantıları, çalıştaylar ve ilmi toplantılar yapmak; üretilen dini bilgiyi internet veya toplantılar aracılığı ile ilgili personelle paylaşmak; her 5 yılda bir Din Şurası düzenlemek; Din İşleri Yüksek Kurulu Uzman Yardımcılarının hazırlayacakları yeterlik tezlerinde güncel dini meselelerle ilgili konulara ağırlık vermek; güncel dini sorunlara çözüm üretme konusunda çalışmalar yapmak; dini eserleri, makaleleri ve yazıları incelemek; kuruluşundan günümüze kadar Kurul tarafından alınan kararları ve verilen fetvaları güncelleyerek kullanıma açmak gibi faaliyetlerini sürdürmektedir.